

Tema 3. Vi höjer oss en smula

FAKTABLAD L8.**Avsnörningsvikar, flador och glosjöar**

Allt land som stiger upp ur havet blir inte fast mark. Vikar och sund mellan holmarna avsnörs från havet genom landhöjningen för att så småningom helt isoleras från havets påverkan. En del blir små sjöar medan andra försumpas till myrar. Flador och glon är två stadier i denna process.

En flada står fortfarande i kontakt med havet genom en öppning i vilken det finns en tydlig undervattenströskel.

En glo, eller glosjö, har tappat sin kontakt med havet genom att undervattenströskeln stigit ovanför havsvattennivån. Inflöde av havsvatten till glon kan ändå ske vid högt vattenstånd i havet eller vid kraftiga stormar.

Glon isoleras med tiden allt mer från havet och kom-

mer till slut att växa igen helt med vass eller sumpskogsvegetation.

I flador och glon är vattnet grunt och näringsrikt och värms snabbt upp på våren. Det är också sötare än havsvattnet, antingen permanent eller tillfälligt av vårens smältvatten. Därför är speciellt bottenvegetationen riklig.

Flador och glon är viktiga lekplatser och yngelreproduktionsområden för gädda, abborre och mört. De drar till sig rastande fåglar och fåglar som söker efter föda. De är viktiga för både den biologiska och den landskapsmässiga mångfalden, men hotas av övergödningen av Östersjön och av muddring med mera.

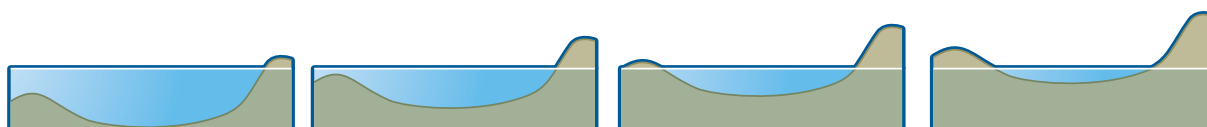
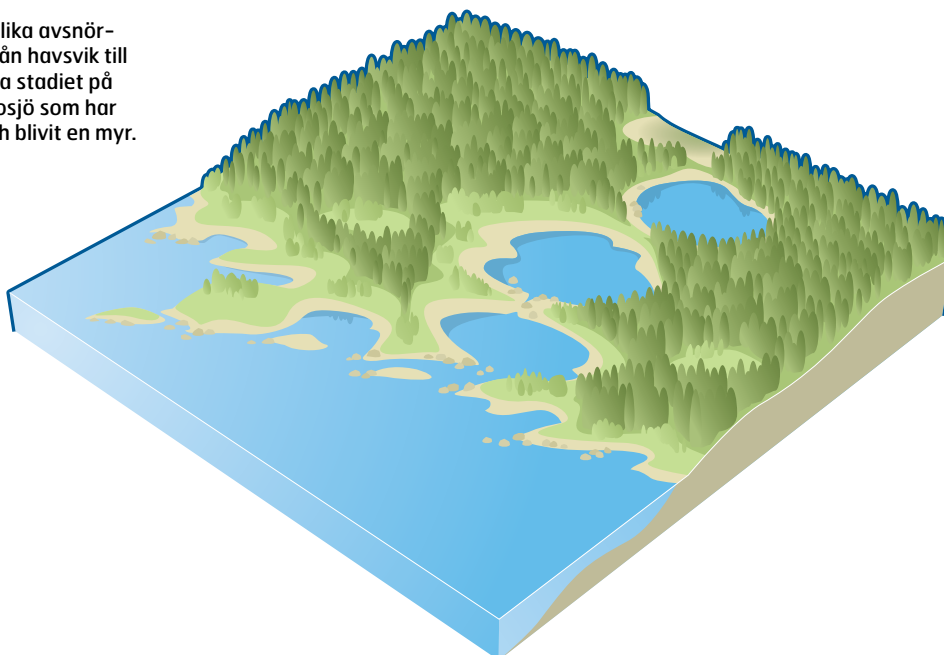
Vid Höga Kustens brantare stränder sker också avsnörning av vikar, men sjöarna som bildas är oftast djupare i sina tidiga stadier. Så småningom kommer en del av sjöarna att växa igen eller försumpas till myrar.

Se illustration på nästa sida >>

© Korsholms kommun.

Figuren visar olika avsnörningsstadier från havsvik till glosjö. Det sista stadiet på bilden är en glosjö som har försumpats och blivit en myr.

Undervattenströskeln stiger på grund av landhöjningen så att viken till sist snörs av från havet helt. Om kontakt med havet finns talar vi om flada, och när kontakten brutits men det ännu kan komma in havsvatten vid storm eller högvatten talar vi om glosjö. När all kontakt med havet brutits har den tidigare havsviken förvandlats till ett träsk.

Avsnörningsvikar i Höga Kusten är oftast djupare än fladorna och glosjöarna i Kvarken, men också de kan bli till myrar så småningom.

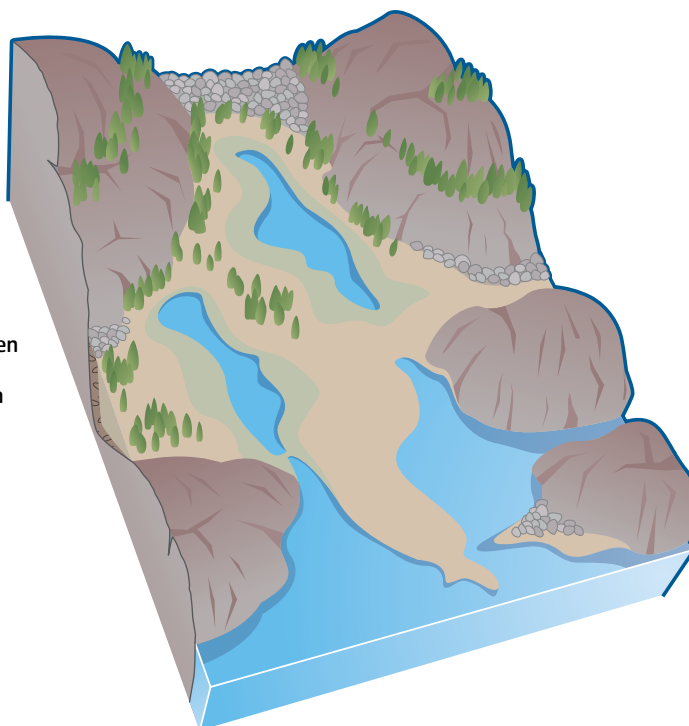

Foto: Patricia Rodas / Dragos Alexandrescu.

Foto: Anita Storm.

Foto: Anita Storm.